

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om temporär ändring av 3 § i lagen om interven- tionsfonden för jordbruket

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 maj 2010 en proposition med förslag till lag om temporär ändring av 3 § i lagen om interventionsfonden för jordbruket (RP 64/2010 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Katri Valjakka, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Jyri Inha, finansministeriet
- enhetsdirektör Irmeli Lario-Vuorinen, Landsbygdsverket.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Statskontoret
- Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om interventionsfonden för jordbruket ändras så att den övre gränsen för upplåningsfullmakten för interven-

tionsfonden för jordbruket temporärt höjs till 200 miljoner euro.

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet noterar att medlen i interventionsfonden för jordbruket enligt 1 § i lagen om interventionsfonden för jordbruket används till betalning av utgifter som förorsakas av interventionslagring, interventionsköp samt interventionsförsäljning och livsmedelshjälp enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik och ge-

mensamma fiskeripolitik. EU ersätter Finland för dessa utgifter i efterskott genom Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ). Dessa ersättningar intäktsförs till fonden. Enligt rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("enda förordningen om

de gemensamma organisationerna av marknaden") ska Europeiska unionens medlemsstater köpa in sådana produkter som avses i förordningen och som bjuds ut för intervention. Jordbruksproducenterna har därmed till denna del subjektiv rätt att sälja produkter som omfattas av intervention för att säkra marknadsföringen av produkterna.

Det framgår av regeringens motivering att Finland under sitt EU-medlemskap gjort interventionsköp i fråga om spannmål (korn, vete) och mjölkprodukter (smör och mjölkpulver). Det största behovet av finansiering har uppstått i fråga om spannmålsköpen, som har omfattat i genomsnitt 77 000 ton om året, dvs. ca åtta miljoner euro om året. De årliga variationerna har dock varit stora beroende på marknadsläget och skördeutfallet. Under några av inköpsperioderna, såsom 2006/2007 och 2007/2008, har man inte gjort några interventionsköp alls. Anbudet för den pågående interventionsperioden ska lämnas senast den 31 maj. För närvarande uppskattas inköpen i vårt land komma att uppgå till 650 000 ton, vilket är exceptionellt mycket. Detta ställer stora krav bl.a. på lagringen av spannmålen.

Utskottet påpekar att användningen av gårdarnas lager som interventionslager underlättar lagringsproblemet och ger jordbrukaren extra inkomster under de perioder lagren annars skulle stå tomma. Enligt EU-reglerna kan lagerhållarna för interventionslager vara fysiska eller juridiska personer. Verksamhet som lagerhållare kräver lagringskontrakt med den nationella utbetalande myndigheten. I kommissionens förordning (EG) nr 884/2006 finns bestämmelser om lagerhållarens uppgifter, förpliktelser och ansvar, som ska anges i lagringskontrakten.

Enligt inkommen utredning medför förordningsbestämmelserna ett relativt långtgående ekonomiskt ansvar för lagerhållaren för att den lagrade spannmålen bevaras. Dessutom kräver interventionslagringen extra mycket administrativt arbete av jordbrukaren i form av bokföring och rapportering. Dessutom kan lagren i allmänhet inte årligen tömmas på interventionsspannmål så att jordbrukaren alltid till hösten skulle få plats för sin nya skörd. Det påpekas även i utredningen att spannmålslagring på gårdarna därför inte blivit särskilt vanligt. Nu förekommer till och med försök att hitta lagerlokaler utomlands.

Utskottet konstaterar att de långa transportsträckorna i samband med lagring ökar kostnaderna och orsakar miljöskador. Därför bör man gynna lagring inom produktionsområdet. Det är nödvändigt att främja lagring på gårdarna bland annat genom att förenkla administreringen så mycket som möjligt med avseende på lagerhållaren. Dessutom måste informeringen om förutsättningarna och kraven för lagring på gårdarna effektiviseras bland annat på webben.

Utskottet vill särskilt peka på den stora kvantitet spannmål som i år kommer att bli föremål för interventionsköp och poängterar därför i detta sammanhang att man allt mer måste beakta möjligheterna att saluföra skörden vid den övergripande planeringen av odlingen och i valet av odlingsväxter.

Sammantaget anser utskottet att propositionen är behövlig och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med anmärkningarna ovan.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 20 maj 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Esa Lahtela /sd
Mats Nylund /sv

Pentti Oinonen /saf
Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Pekka Vilkuna /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.